

Bemærkninger til forslaget

I den redegørelse, som miljøministeren gav folketinget under forespørgselsdebatten den 4. februar d.å., omtaltes det, at regeringen agtede at nedsætte et råd for genteknologi i undervisningsministerens regie. I samme redegørelse lagde miljøministeren megen vægt på de etiske aspekter og fremhævede, at det er afgørende at vise respekt for naturen og for levende dyr og planter. I det lovforslag om miljø og gensplejsning, som miljøministeren efterfølgende fremsatte, siges det i bemærkningerne, at det overvejes at lade de etiske retningslinjer behandle i rådet for genteknologi.

I debatten om et bioteknologisk udviklingsprogram den 18. april d.å. kunne undervisningsministeren ikke entydigt bekræfte, at det råd, han skulle nedsætte, skulle behandle de etiske spørgsmål, ligesom han i øvrigt ikke kunne redegøre nærmere for rådets kommissorium eller tidspunktet for dets oprettelse.

Ordføreren for forslagsstillerne spurgte derfor under folketingets spørgetid den 30. april 1986 miljøministeren om, hvornår hans tanker fra forespørgselsdebatten ville blive virkeliggjort, og om det ville blive rådet for genteknologi, der skulle behandle disse spørgsmål. Miljøministeren kunne kun svare, at regeringen stadig væk overvejede spørgsmålet, og han kunne ikke svare på, hvornår regeringen kan forventes at afslutte sine overvejelser.

Alt tyder derfor på, at regeringen er handlingslammet på spørgsmålet, og at man risikerer at sætte en hel masse i værk for bagefter at overveje, om det var rigtigt, hvad man gjorde.

De etiske spørgsmål, der trænger sig på, er ty-

deligst, når det drejer sig om højere dyr. Fremstilling af fåregeuder, mus i rottestørrelse, serieproduktion af enæggede køer m.v. har allerede fundet sted, og ingen ved, hvad fremtiden vil bringe. Kun må det være klart for enhver, at et eller andet sted må der trækkes en grænse, når det drejer sig om manipulationer med højere dyr.

Men der er også et mere generelt spørgsmål om, i hvilken udstrækning mennesket kan behandle naturen som reservedelslager. Det var derfor meget tilfredsstillende, at miljøministeren lagde vægt på respekten for dyr og planter og naturen i det hele taget i sin redegørelse. Det er endvidere nødvendigt, at beslutningen om placeringen af disse spørgsmål træffes, før man kommer for langt i beslutningsprocessen.

Et råd for genteknologi, der især skal virke som udsigtstårn og rådgiver, men ikke have besluttende myndighed, må ifølge sagens natur i høj grad sammensættes af eksperter på de forskellige områder inden for genteknologien, mens organisationsrepræsentanter ikke har nogen naturlig plads i rådet. Det vil dog være væsentligt, at de pågældende eksperter udvælges ikke kun ud fra deres faglige ekspertise, men også ud fra deres evne til at problematisere muligheder og risici, ligesom der bør være medlemmer af rådet, der følger udviklingen ud fra andre synsvinkler end de biologiske.

Det er derfor fundet uhensigtsmæssigt i beslutningsforslaget at fastsætte, hvordan rådet skal sammensættes. I stedet foreslås det, at folketingets 9-mandsudvalg angående teknologinævnet skal godkende rådet, før det endeligt nedsættes, med henblik på at sikre, at rådet får en tilstrækkelig faglig og holdningsmæssig bredde.